

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Utbildningsbyrån

Beslutande

Minister

Tony Asumaa

Föredragande

Byråchef

Elisabeth Storfors

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 44

Grunder och allmänna kriterier för
antagning av studerande inom det
samåländska antagningssystemet år 2017

ÅLR 2016/7057

179 U2

Konstaterades att ett förslag till nya antagningskriterier sänts på remiss lr beslut nr 159 U2 23.9.2016 och att tre remissvar inkommit. Beslöts att anteckna för kännedom inkomna remissvar.

Beslöts att anta Grunder och allmänna kriterier för antagning av studerande inom det samåländska antagningssystemet år 2017 i enlighet med bilaga 1.

Nr 45

Dimensionering av utbildningsutbud
år 2017 – 2019

ÅLR 2016/8571

Beslöts bordlägga ärendet.

Antagningskriterier till utbildning på gymnasienivå och till utbildning i Ålands folkhögskola 2017

Landskapsregeringen har den 22 november 2016 med hänvisning till 34 § LL (2011:13) om gymnasieutbildning beslutat fastställa följande grunder och allmänna kriterier för den samåländska antagningen av studerande år 2017 till gymnasieutbildning som ordnas enligt ovan nämnda lag. Föreliggande föreskrifter, grunder och allmänna kriterier gäller även antagning av studerande till nya linjen vid Ålands folkhögskola.

Enligt 34 § 2 mom. ovan nämnda lag är det styrelsen vid Ålands gymnasium som antar studerande till Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. Enligt 20 § LL (1999:53) om Ålands folkhögskola är det direktionen vid Ålands folkhögskola som antar studerande.

Landskapsregeringen har fastställt genom särskilt beslut dimensioneringen och fördelningen av de studieplatser som omfattas av den samåländska antagningen av studerande.

I den samåländska antagningen är antalet studieplatser fördelade i en betygskvot och en individuell kvot. Kvoteringen är per utbildning i Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium och Ålands folkhögskola. Antalet studieplatser i den individuella kvoten framgår av landskapsregeringens särskilda beslut om dimensionering och fördelning av studieplatser.

Den samåländska elevantagningen ger möjlighet för samtliga sökande att söka till tre olika utbildningsalternativ. Samtliga tre valda utbildningsalternativ ska ingå i samma kvot.

Ålands gymnasium ansvarar för genomförandet av systemet för den samåländska antagningen från och med år 2012 och ansvarar för närmare information om ansöknings- och antagningsrutinerna.

1. Ansökan och behörighet

Behörig att ansöka om utbildning inom det samåländska antagningssystemets kvoter är den som genomgått grundskola eller motsvarande och erhållit avgångsbetyg. Personer som saknar ett avgångsbetyg, har svårtolkade examensbetyg eller har ett examensbetyg från ett land utanför EU/EES området kan ansöka om en studieplats via ett prövningsförfarande.

Den sökande ansöker om studieplats i en betygskvot eller i en individuell kvot på grundval av sin utbildningsbakgrund. Kan inte alla behöriga sökande till en utbildning erhålla en studieplats, görs ett urval bland de sökande. Likvärdiga urvalskriterier ska tillämpas på alla sökande i samma kvot.

På basis av ansökningshandlingarna får de sökande antagningspoäng enligt nedan beskrivna beräkningsgrunder. Antagningen av studerande sker på basis av sökandes sammanlagda antagningspoäng eller via ett prövningsförfarande.

Inom vissa branscher kan det finnas krav på hälsotillstånd hos dem som ska verka inom ett yrke. Om en sökandes hälsa eller funktionsförmåga är försvagad, är det skäl att noggrant utreda om det finns

fastställt speciella krav i de utbildningar som sökande är intresserad av. Närmare beskrivningar kring hälsomässiga förutsättningar för att genomföra en utbildning, finns på <https://studieinfo.fi/wp/yrkesutbildning/sokandes-halsotillstand>.

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning. En förutsättning är att sökande kan genomföra praktiska uppgifter eller inläring i arbetet i anslutning till studierna, speciellt när studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken. Vid antagning av studerande inom social och hälsovård beaktas Republikens presidents förordning (2005:37) om yrkesutbildning inom social och hälsovård i landskapet.

I den ordinarie ansökningsomgången väljer sökande utifrån sin behörighet att ansöka om studieplats i betygskvoten eller i den individuella kvoten. Sökande får inte ansöka om studieplats både i betygskvoten och i individuella kvoten i samma ansökningsomgång. Den ordinarie antagningsomgången pågår till 31.7.2017.

Uppstår det lediga studieplatser vid läsårets ingång, och det saknas sökande till utbildningen i den ordinarie antagningsomgången, ordnas det en andra antagningsomgång för sökande utan studieplats. I den andra antagningsomgången sker ansökan direkt till skolan. Antagningen görs utifrån samma kriterier som i den ordinarie antagningsomgången.

Tidtabellen för ansökan redovisas under punkt **5. Tidtabell och anvisningar**.

1.1 Ansökan och behörighet till studieplats i betygskvoten

Behörig att ansöka om en studieplats i betygskvoten är en sökande med **avgångsbetyg** från grundskolans allmänna lärokurs på Åland, i Finland, i övriga nordiska länder eller från ett land inom EU och EES området. Urvalet till studieplats sker på basen av sökandes avgångsbetyg från grundskolan och de eventuella tilläggfaktorer som ingår i urvalsprocessen.

Sökande, till Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium, med ett examensbetyg från ett land utanför Norden men inom EU/EES ska dessutom genomgå det språktest som beskrivs under punkten **4**.

Språktest.

1.2 Ansökan och behörighet till studieplats i den individuella kvoten

Behörig att söka om studieplats i den individuella kvoten är personer vars avgångsbetyg från grundskola på Åland, i Finland eller övriga nordiska länder eller från ett land inom EU och EES området innehåller anpassade lärokurer utifrån en individuell plan. Urvalet till studieplats sker på basen av sökandes avgångsbetyg och de eventuella tilläggfaktorer som ingår i urvalsprocessen.

Behörig att söka i den individuella kvoten till studieplatser i Ålands lyceum är sökande med anpassad lärokurs i de läroämnena som inte ingår i studentexamen eller i de programvisa vitsord som utgör grund för medelvärdesberäkning.

På varje utbildning, utbildningsprogram eller – linje ska ett antal studieplatser i första hand tilldelas sökande i den individuella kvoten. Beslut fattas om antalet studieplatser i den individuella kvoten i landskapsregeringens årligen återkommande dimensioneringsbeslut.

Om det saknas sökande till studieplatsen i den individuella kvoten (i första, andra eller tredje hand) eller i enlighet med prövningsförfarande, överförs studieplatsen till betygskvoten.

1.3 Särskilda krav

För att erhålla studieplats vid Ålands lyceum skall sökande uppnå minst 14,0 poäng. I mån av plats kan sökande även antas om de programvisa vitsorden ger minst fyra (4) poäng och det totala antalet poäng är minst 13,0. Poänggränsen gäller både sökande i betygskvoten och den individuella kvoten.

En sökande som söker till Ålands yrkesgymnasium och vill läsa allmänna ämnen enligt Ålands lyceums läroplan, det s.k. Huth-paketet, skall uppnå i medeltal minst vitsordet 7 på avgångsbetyget från grundskolans allmänna lärokurs i ämnena svenska, matematik, engelska, historia och samhällskunskap. Ifall sökande har endast ett vitsord i ämnena historia och samhällskunskap gäller detta vitsord för båda ämnena och räknas således två gånger.

Vid ansökan om studieplats vid Ålands lyceum eller Ålands yrkesgymnasium måste en sökande som inte har svenska som modersmål visa tillräckliga kunskaper både i muntlig och i skriftlig svenska för att kunna följa undervisningen. Sökande som inte kan påvisa tillräckliga språkfärdigheter för att använda svenska i tal och i skrift utreds genom ett språktest. Prestationer som påvisar tillräckliga språkfärdigheter redovisas under punkten **4. Språktest**.

2. Antagning

Studerandes antagningspoäng fås genom en sammanräkning av de variabler som listas under Poängberäkning. Den maximala poängsumman, utan s.k. köns-poäng och poäng för urvalsprov, är 24,9.

Poängberäkning

1. Intresse	0 eller 2 poäng
2. Kön	0 eller 2 poäng
3. Medeltal	0 – 9 poäng
4. Programvisa vitsord	1 – 9 poäng
5. Grundskolepoäng	0 eller 2 poäng
6. Språkpoäng	0 - 0,9 poäng
7. Tilläggs-poäng	0 - 4 poäng
8. Urvalsprov	1 - 10 poäng

För ”Grundskolepoäng” och ”Tilläggs-poäng” kan ges sammanlagt högst fyra (4) poäng.

Intresse

Den sökande får två (2) intressepoäng för sitt förstahandsval.

Kön

Den sökande får könspoäng om färre än 30 % av förstahandssökandena till den aktuella utbildningen tillhör samma kön som den sökanden.

Medeltal

Medeltalet räknas ut på basis av vitsorden i följande ämnen på avgångsbetyget från grundskolan: svenska, matematik, biologi (med miljölära), geografi, fysik, kemi, religions- eller livsåskådningskunskap, historia, samhällskunskap, musik, bildkonst, slöjd, hemkunskap, hälsokunskap, idrott samt engelska. Eventuella tillvalsämnen räknas inte in i medeltalet. Om en sökande har två vitsord i ett ämne (t.ex. teknisk respektive textilslöjd) skall medeltalet av dessa vitsord räknas och anges som det närmast uppåt avrundade heltalet.

Ifall en sökande har endast ett vitsord i ämnena historia och samhällskunskap gäller detta vitsord för båda ämnena och räknas således två gånger.

Medeltalet omvandlas till poäng enligt följande skala:

<i>Medeltal</i>	<i>Poäng</i>
5,50 - 5,99	2 poäng
6,00 - 6,49	3 “
6,50 - 6,99	4 “
7,00 - 7,49	5 “
7,50 - 7,99	6 “
8,00 - 8,49	7 “
8,50 - 8,99	8 “
9,00 -	9 “

Programvisa vitsord

En förteckning över programvisa vitsord bifogas i bilaga: **Programvisa vitsord**.

För varje utbildningsprogram finns två till fem ämnen, vilkas medelvärde ger poäng enligt skala.

<i>Medelvärde</i>	<i>Poäng</i>
5,50 - 6,49	2 poäng
6,50 - 7,24	3 “
7,25 - 7,74	4 “
7,75 - 8,24	5 “
8,25 - 8,74	6 “
8,75 - 9,24	7 “
9,25 - 9,74	8 “
9,75 -	9 “

Grundskolepoäng

Sökande som har gått ut grundskolan under de tre senaste åren, ansökningsåret medräknat, erhåller två (2) poäng.

Språkpoäng

Sökande får poäng enligt erhållet vitsord för A2-språk eller B-språk enligt skalan. Om eleven läst två språk (både ett A2 och ett B språk) så gäller det högsta vitsordet.

Vitsord	Poäng
5-6	0,3
7-8	0,6
9-10	0,9

Tilläggspoäng

En sökande kan få tilläggspoäng för utbildning efter grundskolan eller arbetserfarenhet som sökande erhållit i arbetsförhållande efter grundskolan eller efter att sökande fyllt 16 år. Med arbete som sker i arbetsförhållande likställs arbetspraktik som avses LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Maximalt antal tilläggspoäng är fyra (4).

- Utbildning vid Ålands folkhögskola eller annan motsvarande utbildning som omfattar ett läsår ger två (2) poäng. Slutförda studier vid Ålands folkhögskola eller motsvarande utbildning i minst sex (6) månader ger en (1) poäng
- förberedande yrkesutbildning eller motsvarande i minst sex (6) månader ger två (2) poäng
- arbetserfarenhet i arbetsförhållande i minst sex (6) månader ger en (1) poäng och minst 12 månader ger två (2) poäng
- ungdomsprojekt eller motsvarande omfattande minst 6 månader ger en (1) poäng.

Vid uträkningen av arbetserfarenheten beaktas endast arbetsperioder som varat minst en månad utan avbrott. I deltidsarbete motsvarar arbete om 150 timmar för samma arbetsgivare en månads arbetserfarenhet. Arbetserfarenhet ska verifieras med vederbörligt intyg och kan beaktas t o m sista datum för inlämnande av kompletterande betyg och intyg.

Anm.: För ”Grundskolepoäng” och ”Tilläggspoäng” kan ges sammanlagt högst fyra (4) poäng.

Urvalsprov

Den mottagande skolan kan anordna urvalsprov.

Provet poängsätts i skalan 1 – 10. Skolan ansvarar själv för informationen om och genomförandet av urvalsprovet. Den sökande ska på förhand informeras om vilka avsnitt urvalsprovet omfattar och hur de olika avsnitten poängsätts.

Poängen för urvalsprovet läggs till de övriga antagningspoängen. Om provet bedömts med endast en (1) poäng betraktas det som underkänt, vilket betyder att den sökande inte kan antas till utbildningen ifråga. Även den som uteblivit från urvalsprovet diskvalificeras från sökt utbildning.

Alla första- och andrahandsökande, skall kallas till urvalsprovet. Tredjehandsökande kallas till urvalsprov utifrån rangordning, såvida det finns lediga platser till programmet ifråga.

Den sökandes språkfärdigheter ska inte bedömas i urvalsprovet, utan i det språktest som genomförs för sökande med annat modersmål än svenska.

Rangordning av sökande

Om flera sökande erhåller samma poängsumma, avgörs ordningsföljden mellan de sökande enligt följande:

1. den som har prioriterat utbildningen högst har företräde
2. poäng för eventuellt urvalsprov

3. könspoäng; den som fått könspoäng har företräde
4. medelvärdet av de programvisa vitsorden
5. medeltalet av de betygsvitsord som anges under ”Medeltalet”.

Om ovan beskrivna rangordning inte räcker till för att skilja åt sökande med samma poängtal, avgör myndighetens styrelse eller skolans direktion i vilken ordning de sökande med samma poängtal antas.

3. Antagning enligt provning

I antagningssystemet ingår ett provningsförfarande som möjliggör för personer att ansöka om en studieplats ifall personen saknar ett jämförbart avgångsbetyg från grundskolan på Åland, i Finland, i övriga nordiska länder eller från motsvarande utbildning i övriga länder inom EU och EES området.

Provningsförfarandet gäller personer som har verbal bedömning på sitt avgångsbetyg, ett skiljebetyg eller motsvarande betyg över delvis avklarad grundskoleutbildning. Även personer med ett svårbedömt utomnordiskt betyg kan Ålands gymnasium hänvisa till ett provningsförfarande.

Sökande deltar i ett provningsförfarande som syftar till att genom ett urvalsprov pröva om en sökande har förutsättningar att utifrån sin förmåga och sina särskilda behov klara av utbildningen i fråga med hjälp av stöd. Urvalskriterierna ska utformas på ett sätt som ger en objektiv bedömning av förutsättningarna och beakta likabehandlingsprincipen.

Den sökande kallas till provning i sina samtliga val, till den skola/de skolor som personen sökt. Styrelsen för Ålands gymnasium och direktionen för Ålands folkhögskola meddelar skriftligen sökande resultatet av provningsansökan.

Sökande enligt provning hänförs till den individuella kvoten.

4. Språktest

Om den sökandes modersmål är ett annat språk än svenska, utreds genom ett språktest om han eller hon har tillräckliga färdigheter att använda svenska i tal och skrift.

Den sökande ska inte kallas till språktest om han eller hon har påvisat tillräckliga språkfärdigheter genom följande prestationer:

1. Den sökande har ett avgångsbetyg från grundskola, som slutförts på svenska
2. Den sökande har avlagt lärokursen i svenska som A-språk med minst vitsordet 7
3. Den sökande har avlagt lärokursen i svenska som andra språk med minst vitsordet 7
4. Den sökande har slutfört gymnasiet lärokurs eller avlagt studentexamen på svenska
5. Den sökande har slutfört hela gymnasiet lärokurs i svenska och litteratur eller svenska som andra språk
6. Den sökande har avlagt samtliga delprov i den allmänna språkexamen i svenska på minst nivå 3 (B1) eller den sökande har i fråga om språkexamina för statsförvaltningen avlagt provet i muntlig och skriftlig färdighet i svenska på minst nöjaktig nivå.

Språktestet utförs av den skola som personen har sökt till som förstahandsval. Sökande som klarat språktestet kallas därefter till ett eventuellt provningstillfälle eller urvalsprov.

5. Tidtabell och anvisningar

Ansökan görs via internet på adressen <https://ansokan.gymnasium.ax> eller på särskild blankett som publiceras på www.gymnasium.ax. För ansökan enligt provning finns en egen blankett.

Ålands gymnasium ger detaljerad information till alla berörda under ansöknings- och antagningsperioden 20.3 – 7.4.2017. **Sista ansökningsdag är 7.4.2017.**

Ansökan skall vara inlämnad eller poststämplad senast den sista ansökningsdagen för att godkännas.

Ansökan på blankett skall insändas till Ålands gymnasium, Elevantagningen, PB 150, AX-22101 Mariehamn eller per e-post: antagning@gymnasium.ax.

Då ansökan inkommit per blankett skickas ett registreringsbevis till den sökande där de inregistrerade uppgifterna kan kontrolleras.

För sent inkomna ansökningar beaktas inte i den ordinarie antagningsomgången, som pågår till den 31.7.2017. Ansökan kan beaktas i den mån det finns lediga studieplatser under den ordinarie antagningsomgången.

Omprioritering av utbildningsalternativen efter ansökningstidens utgång tillåts endast, då den sökande har blivit underkänd i urvalsprovet till en utbildning som sökts som förstahandsval. I detta fall flyttas andrahandsalternativet automatiskt upp till förstahandsalternativet.

Om det finns studieplatser inom den individuella kvoten men ingen sökande till studieplatserna när ansökningstiden gått ut, överförs dessa studieplatser till betygskvoten. Detta förfarande fortsätter tills ansökan stängs **31.7.2017**.

En andra antagningsomgång inleds **1.8.2017** för sökande som fortfarande är utan studieplats. Den andra antagningsomgången gäller även personer som sökt enligt provning och är utan studieplats. Nya ansökningar riktas direkt till respektive skola, som administrerar antagningen till eventuella lediga studieplatser.

6. Betyg

Grundskoleelevers betygsuppgifter inklusive bilagor lämnas från respektive skola senast fredag **2.6.2017**.

Andra sökande än elever vid de åländska och fastländska grundskolorna bifogar sitt avgångsbetyg inklusive bilagor till ansökan.

Betygsuppgifter från andra länder än från de nordiska länderna skall vara översatta till svenska.

Kompletterande betyg och intyg samt övriga grundskolebetyg ska inlämnas senast **2.6.2017**.

Höjt grundskolevitsord ersätter det gamla vitsordet.

7. Antagningsresultat

Antagningsresultaten ska vara klara samtidigt för samtliga sökande. Senast 12.6.2017 skall resultatet av antagningen skickas till de sökande.

Den sökande skall **bekräfta** sin studieplats eller reservplats som svar på antagningsbeskedet. Svaret skall vara Ålands gymnasium tillhanda **senast 30.6.2017 kl. 15.00**. Poststämpel beaktas inte.

Sökande som inte erhållit någon studieplats eller som står som reserv till högre rangordnat alternativ får ett nytt meddelande om reservplats i mitten av juli.

Från och med 1.8.2017 ansvarar respektive mottagande skola för antagning till lediga studieplatser i skolan. Antagningen sker i enlighet med fastställda antagningskriterier.

Med det nya systemet kan det komma att finnas två reservlistor, en för betygskvot och en för individuell kvot. Det behöver klargöras till vilken kvot de lediga platserna hör och grunden för detta. Det behöver också klargöras om sökande ska lämna in en ny ansökan eller om reservlistorna ska användas.

Bilaga: Programvisa vitsord

Utbildningsprogram/linje	Kod	Ämne													Ordnar urvals- prov	
		Svenska	Matematik	Biologi	Geografi	Fysik	Kemi	Religion och livsåskådningskunskap	Historia	Samhällskunskap	Musik	Bildkonst	Slöjd	Hemkunskap		Idrott
Allmänbildande gymnasieutbildning																
Ålands lyceum	AG	x	x						x						x	
Grundläggande yrkesutbildning																
Ålands yrkesgymnasium																
Byggteknik	BT		x			x							x		x	
Informations- och kommunikationsteknik	DAT		x			x					x				x	
Elteknik	ET		x			x						x			x	
Fordons- och transportteknik	FTT		x			x						x			x	
Verkstads- och produktionsteknik	VPT		x			x						x			x	
Frisör	FR						x				x	x		x	x	
Företagsekonomi	FE	x	x												x	
Hotell- och restaurangbranschen	HR		x				x				x		x		x	
Samhälleliga och sociala sektorn	SOS	x						x		x					x	
Social- och hälsovård	NVA									x**)	x**)	x**)	x**)	x**)		x
Sjöfart	SJ		x			x						x			x	
Vatten, värme och sanitet	VVS		x			x						x			x	
Övrig utbildning																
Ålands folkhögskola																
NYA linjen	NL	x									X**)	X**)	X**)	X**)	X**)	
**) Medeltalet av de tre högsta vitsorden beaktas																

Om du har **två** vitsord i ett ämne (t.ex. teknisk respektive textilslöjd) skall medeltalet av dessa vitsord räknas och anges som det närmast uppåt avrundade heltalet. Ifall du har **ett** vitsord i ämnena historia och samhällskunskap gäller detta vitsord för båda ämnena och räknas således två gånger.